

Uitvoeringsregels social return WSD

Versie 2025.1

WSD kan – als aanbestedende partij - bij het verlenen van opdrachten sociale voorwaarden stellen in de vorm van social return. Indien dit het geval is, wordt er een tegenprestatie gevraagd in de vorm van het bieden van werkgelegenheid voor personen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Op deze manier stimuleert WSD dat deze personen de kans krijgen om hun positie op de arbeidsmarkt te verbeteren. Gezien het belang van werk voor deze groep worden bedrijven en instellingen op diverse manieren gestimuleerd om personen met een kwetsbare arbeidsmarktpositie aan werk(ervaring) te helpen.

ARTIKELEN

Artikel 1: definities.

Voor de toepassing van de uitvoeringsregels wordt verstaan onder:

- a) BBL: Beroeps Begeleidende Leerweg: bij een BBL-opleiding wordt werken en leren gecombineerd met een werkleertraject. Dit betekent meestal 1 dag per week naar school en 4 dagen per week werken bij een erkend leerbedrijf.
- b) BOL: Beroeps Opleidende Leerweg: bij een BOL-opleiding wordt leren en werken gecombineerd. Het werken is dan in de vorm van een stage, meestal 1 dag per week, zodat ervaring in de praktijk wordt opgedaan.
- c) Contractbeheerder: de medewerker verantwoordelijk voor het afgesloten contract tussen opdrachtgever en de opdrachtnemer.
- d) Coördinator social return: het Adviespunt Social Return (ASR) te Boxtel treedt op als coördinator sociaal return en voert taken rondom advisering, facilitering en monitoring namens het waterschap uit. Het ASR is het aanspreekpunt voor de opdrachtnemer ten aanzien van de social returnverplichting en stemt af met de contractbeheerder.
- e) Loonkosten: de brutoloonkosten, plus de directe werkgeverslasten.
- f) NUG: Niet-uitkeringsgerechtigde: iemand die staat ingeschreven als niet-werkend-werkzoekende bij het UWV, geen uitkering ontvangt en een indicatie heeft voor het doelgroepenregister. Of een jongere tussen 16 en 27 jaar die staat ingeschreven als niet-werkend-werkzoekende bij het UWV, geen uitkering ontvangt met of zonder indicatie doelgroepenregister.
- g) Opdrachtgever: de aanbestedende dienst die de opdracht heeft verstrekt.
- h) Opdrachtnemer/Contractant: de ondernemer of combinatie van ondernemers die de opdracht gegund heeft/hebben gekregen en uitvoert met een social return verplichting.
- i) Onderaannemer: een derde partij die in opdracht van de opdrachtnemer een deel van de opdracht uitvoert.
- j) Opdrachtwaarde: de totale waarde van de opdracht, exclusief btw, inclusief eventuele opties of verlengingen van de overeenkomst.
- k) Pro: Praktijkonderwijs: onderwijs bedoeld voor leerlingen van 12 t/m 18 jaar die moeite hebben met leren op de traditionele manier. De leerling heeft een leerachterstand van drie jaar of meer op inzichtelijk rekenen en/of begrijpend lezen en/of technisch lezen en/of spellen.
- l) PSO: Prestatieladder Socialer Ondernemen: een keurmerk dat wordt uitgegeven door PSO Nederland (www.pso-nederland.nl).
- m) Sociale onderneming: een onderneming zoals omschreven in artikel 2.82 Aanbestedingswet 2016: '(...) sociale werkplaatsen en (...) ondernemers die de maatschappelijke en professionele integratie van gehandicapten of kansarmen tot hoofddoel hebben, of de uitvoering ervan voorbehouden in het kader

van programma's voor beschermde arbeid, mits ten minste 30% van de werknemers van deze werkplaatsen, ondernemingen of programma's gehandicapte of kansarme werknemers zijn'.¹

- n) VSO: Voortgezet speciaal onderwijs: onderwijs voor jongeren met een beperking.
- o) WSW-gerechtigde: iemand, die arbeidsgehandicapt is en is geïndiceerd voor de Wet Sociale Werkvoorziening. Personen met een indicatie "beschut werk" op grond van de Participatiewet worden aan deze groep gelijkgesteld.

Artikel 2: Doelgroepen social return.

1. De opdrachtnemer is verantwoordelijk voor de werving van personen uit de doelgroepen of voor de alternatieve invulling van social return. De volgende doelgroepen uit de volgende regelingen tellen mee als invulling voor social return.

Regeling	Omschrijving	Tijdsduur meetellen als social return
Participatiewet / IOAW/IOAZ	Personen die vóór instroom een bijstandsuitkering ontvingen van een gemeente.	Deze tellen vanaf het moment van instroom bij opdrachtnemer nog drie jaar na instroom mee voor social return, zolang ze werkzaam zijn bij de opdrachtnemer.
Niet-uitkerings-gerechtigde	Personen die vóór instroom vallen onder de definitie van niet-uitkeringsgerechtigde.	Deze tellen vanaf het moment van instroom bij opdrachtnemer nog drie jaar na instroom mee voor social return, zolang ze werkzaam zijn bij de opdrachtnemer.
WAO/WIA/ WAZ/ Wajong	Alle personen die vóór instroom bij de organisatie op grond van een claimbeoordeling volledig of gedeeltelijk arbeidsongeschikt zijn verklaard of dat zijn op basis van een jonggehandicapte status.	Zolang personen een arbeidsongeschiktheidsuitkering ontvangen, blijven ze volledig meetellen voor social return, vanaf het moment van instroom bij opdrachtnemer zolang ze werkzaam zijn bij de opdrachtnemer.
WSW/ indicatie beschut werk	Personen tellen mee op grond van indicatiebeschikking SW of beschut werk op grond van de Participatiewet.	Personen met een indicatiebeschikking blijven meetellen voor social return zolang de indicatie geldig is, vanaf het moment van instroom bij opdrachtnemer zolang ze werkzaam zijn bij de opdrachtnemer.
WW	Personen met als uitgangspositie 'WW-uitkering' tellen pas mee als ze vóór instroom minimaal een half jaar een WW-uitkering ontvingen.	Personen met uitgangspositie WW tellen nog twee jaar na instroom bij opdrachtnemer mee voor social return, zolang ze werkzaam zijn bij de opdrachtnemer.
BBL/BOL-niveau 1 en 2 + VSO/PRO	Personen die een leer/werkovereenkomst (BBL) of een stageovereenkomst (BOL) hebben die opleidt tot niveau 1 of tot niveau 2, dan wel leerlingen VSO/PRO die een stageovereenkomst hebben voor een arbeidstoeleidingsstage.	Vanaf het moment van instroom bij opdrachtnemer zolang ze werkzaam zijn bij de opdrachtnemer c.q. gedurende de stageperiode bij de opdrachtnemer.

¹ 30% wordt gemeten in FTE, de onderneming dient dit aan te tonen door het overleggen van een PSO 30+ certificaat (of vergelijkbaar) of een accountantsverklaring. Het hoofddoel wordt aangetoond door de statuten of inschrijving KvK.

Doelgroep-register UWV	In het doelgroepregister (UWV) staat iedereen geregistreerd die tot de doelgroep van de banenafpraak behoort.	Vanaf het moment van instroom bij opdrachtnemer tot einde registratie in het doelgroep register, zolang ze werkzaam zijn bij de opdrachtnemer.
------------------------	---	--

Een kandidaat genereert enkel waarde social return binnen de meetelperiode gedurende de periode dat de kandidaat actief is in het project of op de opdracht.

Artikel 3: hoofdpunten invulling social return.

1. De invulling van de social return-verplichting mag plaatsvinden zowel binnen als in relatie tot de gegunde opdracht.
2. Invulling van social return-opdrachten wordt gerealiseerd binnen de periode van de opdracht, tenzij partijen in wederzijds overleg een andere einddatum van de looptijd invulling social return overeenkomen. Uitgangspunt is om na afronding van de opdracht/ werkzaamheden definitief te beoordelen of opdrachtnemer aan zijn social return verplichting heeft voldaan. Daarvoor is het nodig dat beoordeeld kan worden in welke mate de social return verplichting is gerealiseerd.
3. Van de invulling binnen de periode van de opdracht kan, naast het gestelde in art. 3.2 worden afgeweken in het kader van duurzame plaatsing van een kandidaat. Indien opdrachtnemer bij het verstrijken van de opdracht kan aantonen dat de plaatsing zal voortduren na deze periode, mag deze periode worden meegerekend voor de invulling van de social return verplichting. Dit gebeurt altijd in overleg met de coördinator social return en de contractbeheerder van de opdrachtgever.
4. Bij de invulling van social return dient er een relatie te bestaan met het bieden van loonvormende arbeid voor, of het verbeteren van de arbeidsmarktpositie van de genoemde doelgroepen.
5. Bij acceptatie van de opdracht waarin een social return opgave is opgenomen, gaat opdrachtnemer akkoord met het ter beschikking stellen van persoonsgegevens via WIZZR voor toezicht op en controle van de social return afspraken ingevolge art. 6 lid 1 sub e en f AVG. Opdrachtgever stelt een inlog voor het monitorprogramma WIZZR ter beschikking aan opdrachtnemer.

Artikel 4: Invulmogelijkheden.

Invulling van de social return verplichting kan plaatsvinden in één of in een combinatie van de hieronder beschreven wijzen:

1. Door mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, zoals benoemd in art. 2.1 te betrekken bij de werkzaamheden.
2. Door inkoop van diensten en/of werkzaamheden uit te besteden aan de sociale werkvoorzieningen / sociale ondernemingen (artikel 1. m). Facturen (ex. btw) van hier omschreven ondernemingen tellen voor 100% mee als invulling social return indien vallend binnen de looptijd van de opdracht.
3. a. Door arbeidsontwikkeling: activiteiten in het kader van om-, her- en bijscholing met als doel de arbeidsmarktpositie te versterken van de geplaatste kandidaten, of de te plaatsen kandidaten die bij een werkgever in beeld zijn, waarbij opleiding of training noodzakelijk is voor plaatsing en die behoren tot de doelgroep van social return. Arbeidsontwikkeling vindt altijd plaats in combinatie met werk. Het dient te worden ingevuld door een erkende opleiding of training. De ontwikkeling dient gericht te zijn op vakinhoudelijke kennis of persoonlijke arbeidsontwikkeling.
b. Door te participeren in projecten ten behoeve van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt zoals genoemd in art. 2.1, en/of door kennis, expertise of bedrijfsmiddelen beschikbaar te stellen. Denk aan financiële advisering, ondersteuning bij communicatietrajecten/websites (doelgroep gerelateerd).
c. Door maatschappelijke meerwaarde: activiteiten ter ondersteuning, bij het vergroten van hun kennis, vaardigheden en arbeidsritme. Maatschappelijke meerwaarde dient altijd een relatie te hebben met

ontwikkeling en/of re-integratie naar werk. De activiteit kan ook gericht zijn op het aanpakken van onderliggende problematiek bij de doelgroep die belemmerend werkt voor arbeidsinschakeling. Denk aan activiteiten gericht op taalontwikkeling, schuldenaankpak, bijdragen in programma's/projecten in het kader van arbeidsintegratie.

d. een activiteit vallend onder dit artikel dient in alle gevallen vooraf afgestemd te worden met de coördinator social return die beoordeelt of dit mag worden opgevoerd.

4. Door een PSO-certificaat trede 1, 2 of 3 te overleggen:

a. Indien opdrachtnemer (art. 1.h.) een PSO-certificaat trede 1, 2 of 3 of 30+ kan overleggen, dan wordt dit als volgt gewaardeerd:

- PSO-certificaat trede 1: een korting van 10% op de social return verplichting;
- PSO-certificaat trede 2: een korting van 25% op de social return verplichting;
- PSO-certificaat trede 3: een korting van 50% op de social return verplichting;
- PSO-certificaat trede 30+: een korting van 100% op de social return verplichting.

Een organisatie dient bij het begin van de opdracht een geldig PSO-certificaat te overleggen en gedurende de gehele opdracht aan te tonen op dit niveau gecertificeerd te zijn geweest. Als de geldigheid van het PSO-certificaat verloopt tijdens de opdracht en het certificaat niet aaneensluitend wordt verlengd, dan dient de gehele social return verplichting alsnog ingevuld te worden.

b. Een onderaannemer (zie art. 1.i.) kan géén PSO-certificaat trede 1, 2 of 3 overleggen als invulling van social return omdat een onderaannemer geen directe relatie met opdrachtgever heeft.

Een onderaannemer kan enkel als deze PSO30+ gecertificeerd is een factuur indienen. Voorwaarde is dat de kosten één-op-één gekoppeld zijn aan het project en dat de onderaannemer op het moment van uitvoering een geldig certificaat heeft.

c. Als de opdrachtnemer de vorm heeft van een combinatie dan is het onvoldoende dat slechts één of enkele van de leden van de combinatie een PSO-certificaat trede kan/kunnen overleggen. Dit leidt niet zondermeer tot invulling van de in art. 4.4.a. genoemde korting op de social return verplichting. In dergelijke gevallen heeft opdrachtgever het recht een PSO-certificaat niet of naar rato te waarderen.

De coördinator social return beoordeelt of dit mag worden opgevoerd.

5. De opdrachtnemer mag gebruik maken van een onderaannemer ter invulling van de 'social return' verplichting, maar blijft ook dan verantwoordelijk voor een correcte invulling en afwikkeling. Hierbij dient aantoonbaar te worden gemaakt dat er een directe relatie is met de uitvoering van de opdracht en de genoemde doelgroep in artikel 2.1. Dit kan bijvoorbeeld door facturen die betrekking hebben op het project of urenregistratie² van ingezette medewerkers van de onderaannemer op het project.

6. De invulling van social return kan ook een combinatie van de hierboven beschreven mogelijkheden zijn en de opdrachtnemer kan ook zelf met voorstellen komen, mits er een relatie blijft bestaan met het bieden van loonvormende arbeid voor personen met een afstand tot de arbeidsmarkt. De coördinator social return beoordeelt deze voorstellen.

² Op de originele factuur en urenregistratie dient de koppeling tussen inzet en project aantoonbaar te zijn.

Artikel 5: vaststellen bedrag bij invulling van de social return.

1. De opdrachtgever rekent bij de invulling van social return met de volgende normbedragen voor mensen die werkzaam zijn bij de opdrachtnemer:

Doelgroep ³	Jaartarief ⁴ t.b.v. invulling social return verplichting (op basis van fulltime dienstverband)	Uurtarief bij inleen t.b.v. invulling social return verplichting
Participatiewet, IOAW, IOAZ	€ 45.000,-	€ 24,-
Niet-uitkeringsgerechtigde (NUG)	€ 45.000,-	€ 24,-
WIA / WAO/ WAZ/ Wajong	€ 45.000,-	€ 24,-
WSW, inclusief indicatie beschut werk	€ 45.000,-	€ 24,-
WW met een duur van 6 maanden of langer	€ 30.000,-	€ 16,-
Leerling BBL niveau 1 + 2	€ 20.000,-	€ 11,-
Leerling BOL niveau 1 + 2	€ 5.000,-	€ 3,-
Leerling VSO / Praktijkonderwijs	€ 10.000,-	€ 5,-
Geregistreerd in doelgroepregister UWV	€ 45.000,-	€ 24,-
Bonus 50 jaar of ouder, jonger dan 55, behorend tot de doelgroep (eenmalig).	€ 5.000,-	n.v.t.
Bonus doelgroep 55 jaar of ouder, behorend tot de doelgroep (eenmalig).	€ 10.000,-	n.v.t.

2. Activiteiten met betrekking tot arbeidsontwikkeling (art. 4.3.a.) worden als volgt gewaardeerd:

Arbeidsontwikkeling	Tarief excl. btw	Specificaties
Activiteiten in het kader van om-, her- en bijscholing van kandidaten uit de doelgroep	Op basis van de facturen van de gemaakte kosten, exclusief BTW, reis- en verblijfkosten	Vooraf akkoord van de coördinator social return vereist

3. Activiteiten met betrekking tot participeren in projecten (art. 4.3.b) en maatschappelijke meerwaarde (art. 4.3.c.) worden als volgt gewaardeerd:

Participeren in projecten	Tarief excl. btw	Specificaties
Participeren in projecten	€ 100,- per besteed uur	Maximaal 2 uur per week. Voorbereiding en reistijd worden niet meegerekend.

NB: tarieven gelden voor de begeleider c.q. de activiteit, niet per deelnemer.

³ Met uitzondering van de leeftijdsgebonden bonus is een medewerker in maximaal één categorie ingeschaald.

⁴ Tarieven zijn all-in tarieven inclusief begeleidingskosten en werkgeverslasten. Fulltime is gedefinieerd als minimaal 36 uur per week.

Maatschappelijke meerwaarde	Tarief excl. btw	Specificaties
Gastlessen over bedrijf, branche of sector	€ 100,- per besteed uur	Maximaal 2 uur per les. Vorbereiding en reistijd worden niet meegerekend.
Bedrijfsbezoeken	€ 100,- per besteed uur	Maximaal 4 uur per bezoek. Vorbereiding en reistijd worden niet meegerekend.
Activiteiten gericht op het aanpakken van onderliggende problematiek bij de doelgroep	€ 100,- per besteed uur, of op basis van de factuur van de ingezette activiteit	Maximaal 4 uur per activiteit. Vorbereiding en reistijd worden niet meegerekend.

4. Wanneer medewerkers uit de doelgroep in een onbetaald re-integratietraject of werkervaringstraject begeleid worden, wordt aan deze begeleiding een social return waarde toegekend van maximaal 2 uur per week à € 100,- per uur excl. btw.
5. In geval van detachering via een sociale werkvoorziening / werkontwikkelbedrijf wordt de volledige detacheringsvergoeding excl. btw meegeteld. In alle andere gevallen wordt de detacheringsvergoeding gebaseerd op het uurtarief gekoppeld aan de doelgroep van de gedetacheerde medewerker zoals vermeld in artikel 5.1. (en niet het commerciële detacheringstarief).
6. Bij inzet van een PSO-certificaat dient een kopie van het geldige certificaat overlegd te worden en – op verzoek van de coördinator social return – een afschrift van het PSO-auditrapport welke de onderbouwing van het certificaat weergeeft.

Artikel 6: Rapporteren en verantwoording social return.

1. De opdrachtnemer rapporteert de invulling van social return in het ter beschikking gestelde monitorsysteem 'WIZZR' en voegt relevante bewijsstukken toe. Deze bewijsstukken omvatten:
 - bij een dienstverband: 1) een geldige arbeidsovereenkomst en 2) een geldige doelgroepverklaring of bewijs van uitkering of registratie doelgroeppregister;
 - bij inlening: 1) een geldige doelgroepverklaring of bewijs van uitkering of registratie doelgroeppregister, en 2) facturen van de inlening;
 - bij een stage of leerwerktraject: een door partijen ondertekende stage- of leerwerkovereenkomst;
 - bij sociale inkopen: facturen van de geleverde dienst of werkzaamheden.
2. De coördinator social return informeert de opdrachtnemer welke informatie nodig is en op welke wijze de informatie aangeleverd dient te worden. De opdrachtnemer zal medewerking verlenen aan de verificatieonderzoeken die door de coördinator social return kunnen worden verricht.
3. Opdrachtnemer dient binnen 3 weken na gunning van de opdracht contact op te nemen met de coördinator social return om afspraken te maken over de invulling van social return.
4. De opdrachtnemer maakt een voorstel of plan van aanpak waarin is opgenomen op welke wijze de social return verplichting wordt ingevuld. Opdrachtnemer legt dit plan of voorstel voorafgaand of binnen 3 weken ná gunning van de opdracht voor aan de opdrachtgever. Dit plan dient rekening te houden met de relevante aspecten van de uitvoeringsregels en bevat tenminste de volgende onderdelen:
 - a beschrijving van de wijze waarop kandidaten worden geworven en geselecteerd;
 - b het aantal in te zetten fte en uit te voeren werkzaamheden;
 - c een planning van de in te zetten doelgroepen;
 - d of er sprake is van begeleiding en hoe deze wordt vormgegeven;
 - e een begroting.

Indien sprake is van een raamovereenkomst is een globaal plan van aanpak voldoende.

5. Opdrachtnemer legt het voorstel of plan van aanpak ter beoordeling voor aan de coördinator social return alvorens het ter acceptatie bij het waterschap wordt ingediend. De coördinator social return kan hiertoe een format ter beschikking stellen. De coördinator is bereikbaar via info@adviespuntsocialreturn.nl.
6. De opdrachtnemer kan contact opnemen met het de coördinator social return, het Adviespunt Social Return (ASR), voor advies en ondersteuning. Het Adviespunt is tevens het aanspreekpunt voor de opdrachtnemer voor afstemming van de praktische gang van zaken met betrekking tot de invulling van social return.

Artikel 7: Niet nakomen social return verplichting.

1. Bij het niet voldoen aan de eisen met betrekking tot de social returnverplichting (resultaat/contractverplichting), binnen de periode van de opdracht of binnen de artikel 3.2 geregelde verlenging van de looptijd invulling social return of door middel van de in artikel 3.3 opgenomen uitzondering, wordt niet voldaan aan de eisen uit de opdrachtverstrekking. Dit leidt tot een direct opeisbare boete welke gelijk staat aan anderhalf maal (150%) het niet ingevulde bedrag van de social returnverplichting.
2. Als de opdrachtnemer definitief in gebreke blijft met betrekking tot de invulling van de social returnverplichting, kan de opdrachtgever binnen uitstaande betalingstermijnen van de opdracht de hiervoor genoemde boete inhouden, of wordt deze nadien direct opeisbaar en invorderbaar gesteld.
3. De boete zal worden ingezet voor projecten, initiatieven of instrumenten die de werkgelegenheid of verkleinen van de afstand tot de arbeidsmarkt voor de doelgroepen social return bevorderen.

Artikel 8: Hardheidsclausule en onvoorziene omstandigheden.

1. De opdrachtgever kan, indien toepassing van bepalingen in deze uitvoeringsregels in de individuele situatie tot onbillijkheden leidt of bij onvoorziene omstandigheden, geïndividualiseerd afwijken van deze regels.

Artikel 9: Inwerkingtreding en werking.

1. Deze uitvoeringsregels zijn van toepassing op alle opdracht-uitvragen die zijn gedaan op of na 01-04-2025 waarbij een social return verplichting is opgenomen.
2. Deze uitvoeringsregels treden in werking op 1 april 2025.